

Wstęp

Jak i czy w ogóle zacząć działalność na własny rachunek? Na to pytanie trudno odpowiedzieć za kogoś, zwłaszcza że nie tylko aspekty ekonomiczne mające bezpośrednie przełożenie na ilość pieniędzy „w kieszeni” grają tu istotną rolę. Czytelników, którzy opierają swoje postanowienie o rozpoczęciu działalności na nieekonomicznych przesłankach, zainteresuje przede wszystkim druga połowa książki. Od rozdziału piątego do końca omówiliśmy kroki, jakie należy podjąć, aby założyć własną firmę. Częściej spotykanym typem przedsiębiorców są ludzie, którzy – choć aspekty emocjonalne i pozaekonomiczne także odgrywają dla nich dużą rolę – chcą prowadzić firmę, aby zwyczajnie „zarobić na chleb”. Z tego powodu w pierwszej części zawarliśmy podstawowe informacje przydatne do tego, aby policzyć, czy pomysł na biznes ma szanse powodzenia i czy da się na nim zarobić. W części pierwszej (pierwsze cztery rozdziały) wyszliśmy z założenia, że podstawowym finansowym celem istnienia każdego przedsiębiorstwa jest maksymalizacja korzyści jego właścicieli. Aby ten cel osiągnąć, przedsiębiorstwo powinno dysponować określoną wizją jego stopniowej realizacji. Plan działań maksymalizujących wartość przedsiębiorstwa, poprzez odpowiednie wykorzystanie dostępnych przedsiębiorcy zasobów, ujawniający obecny i spodziewany potencjał możliwości finansowych przy określonym poziomie ryzyka, sprowadza się najczęściej do określenia rozmiarów przedsiębiorstwa, tempa jego wzrostu, wyznaczenia optymalnej struktury aktywów i pasywów. W książce przedstawiliśmy podstawowe informacje na temat strategii finansowych przedsiębiorstwa oraz formalnych kroków, jakie należy podjąć, aby zgodnie z prawem uruchomić i realizować działalność gospodarczą.

Praca składa się z dwóch części. W pierwszej zajęliśmy się problematyką szacowania wolnych przepływów pieniężnych, generowanych w wyniku realizacji planowanych przez przedsiębiorcę przedsięwzięć. Przedstawione w niej zostały zasady otrzymywania informacji o wolnych przepływach pieniężnych. Omówione są też informacje na temat stopy kosztu kapitału finansującego przedsiębiorstwo i jego przedsięwzięcia. Najpierw omówiono stopy kosztów różnych źródeł kapitału dostępnych dla przedsiębiorstwa, w tym kapitału obcego i kapitału własnego. Zwróciliśmy także uwagę na fakt, że przy prawidłowo działającym mechanizmie rynkowym, dla tego samego przedsiębiorstwa, w ramach kapitału własnego, kapitał uprzywilejowany jest tańszy od kapitału pochodzącego z zysków zatrzyma-

nych, następnie kapitał z zysków zatrzymanych jest tańszy od kapitału pochodzącego z nowej emisji kapitału własnego. Podobnie zauważono, że kapitał obcy jest tańszy od własnego. Kapitał pochodzący z emisji papierów dłużnych jest tańszy od kapitału pochodzącego z kredytu. Natomiast kapitał ze źródeł krótkoterminowych jest tańszy od kapitału pochodzącego ze źródeł długoterminowych. Kolejnym punktem rozważań pierwszej części jest docelowa struktura kapitału, której osiągnięcie skutkować powinno maksymalizacją wartości przedsiębiorstwa. Chodzi zatem o to, aby obrać taką strategię dobierania źródeł finansowania przedsiębiorstwa, aby zagwarantować jak najlepszy poziom średniego ważonego kosztu kapitału. Następnym elementem pierwszej części jest omówienie optymalnego budżetu inwestycyjnego, wyznaczającego, na podstawie porównania efektywności realizowanych strategii w zakresie inwestycji w aktywa z dostępnym dla przedsiębiorstwa kosztem kapitału finansującego je.

W rozdziale trzecim omawiamy kryteria oceny przedsięwzięć, jakie może chcieć realizować przedsiębiorca. W części tej opisaliśmy nie tylko techniki szacowania i podejmowania decyzji w odniesieniu do planowanych przedsięwzięć, ale także zalety i słabości omawianych kryteriów, na jakie wyczulony powinien być stosujący je przedsiębiorca. W związku z tym, że decyzje przedsiębiorcy podejmowane i realizowane są w warunkach ryzyka, rozdział czwarty zawiera jego analizę. Omówione w nim zostały metody pośrednio i bezpośrednio uwzględniające ryzyko. Według danych statystycznych GUS, w Polsce zazwyczaj powstaje około 200 000 małych firm, z czego prawie 5% nie zatrudnia pracowników najemnych. Po roku od założenia firmy, na rynku pozostaje tylko około 66% (dane GUS, za: Tydzień w Gospodarce, 28.7.2007, eGospodarka. pl). Stąd umiejętność oceny ryzyka i zarządzania nim jest dość istotna.

W drugiej części zajmujemy się prawnymi i formalnymi aspektami uruchomienia i prowadzenia działalności. Część ta zaczyna się od wyboru formy organizacyjno-prawnej przedsięwzięcia. Następnie w kolejnych rozdziałach przedstawiamy zakładanie firmy *krok po kroku*, podatki, które przedsiębiorca będzie odprowadzał, obowiązki wobec ZUS, podajemy elementarne informacje na temat zatrudniania pracowników. Na końcu omawiamy wybór oprogramowania dla przedsiębiorstwa, a także możliwości działania w wybranych krajach Unii Europejskiej.

Doborem tematów kierowaliśmy się w taki sposób, aby – z jednej strony – podzielić się własnymi doświadczeniami, jakie nabyliśmy przy okazji osobistego uruchamiania przedsiębiorstw, z drugiej zaś mamy świadomość, że w jednej książce nie da się wyczerpać wszystkich tematów, których znajomość jest niezbędna przedsiębiorcy. Wiedzę, jaką dzielimy się w niniejszym opracowaniu, warto uzupełnić lekturą innych pozycji, które ukazały się nakładem Wydawnictwa C.H. Beck. Mamy tu na myśli zwłaszcza „Leksykon zarządzania finansami” oraz „Krótkoterminowe zarządzanie kapitałem”, które wraz z niniejszą pozycją stanowią pewnego rodzaju komplet. Początkującym przedsiębiorcom pomocne będą także pozostałe pozycje z serii *Vademecum Menedżera*.

Wstęp

Na końcu opracowania zamieściliśmy załączniki zawierające podstawowe wzory, przydatne przy analizie wartości pieniądza w czasie, tablice finansowe oraz przykładowo wypełnione dokumenty (umowy, dokumenty rejestracyjne, zgłoszenia, informacje, zawiadomienia i oświadczenia podatkowe).

* * *

Serdecznie dziękujemy Panu Profesorowi Wiesławowi Plucie oraz Panu Profesorowi Stefanowi Wrzosekowi, których cenne i inspirujące uwagi umożliwiły powstanie tej książki. Dziękujemy także Koleżankom i Kolegom z Katedry Finansów Przedsiębiorstwa i Zarządzania Wartością oraz Katedry Analizy i Diagnostyki Ekonomicznej Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu za okazaną nam pomoc i dyskusje, które były niezwykle przydatne w czasie przygotowywania tej książki. Opracowanie w takiej formie, jaką dziś prezentujemy, jest także skutkiem wielu inspirujących pytań dociekliwych uczestników szkoleń biznesowych, studiów podyplomowych oraz studentów, za co także pragniemy podziękować.

W trakcie prac nad przygotowaniem książki cały czas wspierali nas najbliżsi. Grzegorz Michalski dziękuje swojej żonie Annie i dzieciom: Samuelowi i Eunice, a Katarzyna Prędkiewicz swojemu mężowi Pawłowi. Za ich życzliwe ciepło jesteśmy im szczególnie wdzięczni.

Grzegorz Michalski
<http://michalskig.com/>
Katarzyna Prędkiewicz

Wrocław, październik 2007